

14.09.2021

08-1/26-28

08-1/26- Doamnei Irina BANOVA,
Director al Agenției Naționale Asistență Socială
mun. Chișinău, str. V. Alecsandri 1, MD-2009
Email: info@anas.md

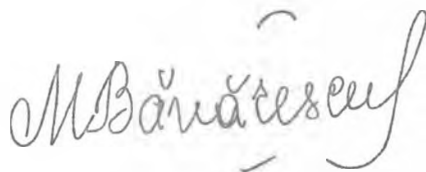
08-1/24 Doamnei Veronica VERLAN,
**Director al Centrului de plasament temporar
pentru persoane cu dizabilități (adulte) Cocieri**
sat. Cocieri, r-l Dubăsari, str. Țărnelui 1B
Email: cp.cocieril@anas.md

08-1/28 Domnului Ion PRICOP,
Comisar-șef al Inspectoratului de Poliție Dubăsari
Satul Ustia, r-l Dubăsari, MD-4580
Email: ip_dubasari@igp.gov.md

Prin prezenta, Vă remit Raportul special al Avocatului Poporului privind decesul dubios al unei rezidente la Centrul de plasament temporar pentru persoane cu dizabilități (adulte) din Cocieri la 17 iulie 2021, pentru informare și realizarea recomandărilor Avocatului Poporului, evidențiate în textul raportului special.

Anexă: Raportul special pe 6 file.

Cu respect,

Maia BĂNĂRESCU,
Avocatul Poporului pentru Drepturile Copilului¹

Ex: Al. ZUBCO
Șef direcție, Direcția prevenirea torturii OAP
tel. 060002641, Email: alexandru.zubco@ombudsman.md

¹ În baza art. 3 a Hotărârii Parlamentului nr.4 din 04 februarie 2021 privind încetarea mandatului Avocatului Poporului (Ombudsmanului), până la numirea de către Parlament a unui nou Avocat al Poporului (Ombudsman), doamna Maia Bănărescu, Avocat al Poporului pentru drepturile copilului va îndeplini atribuțiile funcției de Avocat al Poporului (Ombudsman).

Nr _____ din 14.09.2021

M. Bănărescu **APROB**

14.09 / 2021
Maia BĂNĂRESCU

Avocatul Poporului pentru Drepturile Copilului¹

RAPORT SPECIAL

**Deces dubios la
Centrul de plasament temporar pentru
persoane cu dizabilități (adulte) com. Cocieri
la 17 iulie 2021**

¹ În baza art. 3 a Hotărârii Parlamentului nr.4 din 04 februarie 2021 privind încetarea mandatului Avocatului Poporului (Ombudsmanului), până la numirea de către Parlament a unui nou Avocat al Poporului (Ombudsman), doamna Maia Bănărescu, Avocat al Poporului pentru drepturile copilului va îndeplini atribuțiile funcției de Avocat al Poporului (Ombudsman).

A. Informații cu privire la procesul de cercetare

1. În conformitatea prevederilor marcate la art. 22 din Legea nr. 52 din 03.04.2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsman), sesizarea din oficiu poate fi realizată pe fondul existenței unor temeuri de presupunere a încălcării de drepturi și de libertăți fundamentale ale omului.
2. Prin urmare, sesizarea din oficiu a fost activată din momentul recepțării de Oficiul Avocatului Poporului a unei Note Informative la 19.07.2021 cu obiect: decesul unei rezidente în vârstă de 34 ani la Centrul de plasament temporar pentru persoane cu dizabilități (adulte) com. Cocieri, str. Țărnelui 1B (*în continuare CP Cocieri*) în condiții incerte.
3. În vederea verificării prezumțiilor de existență a relexor tratamente, dar și cu țintă de a examina circumstanțele decesului (dacă serviciile de asistență din cadrul Centrului de plasament temporar pentru persoane cu dizabilități (adulte) com. Cocieri au activat în maximă capacitate, prevenție), Avocatul Poporului, la demersul șefului Direcției prevenirea torturii, Alexandru Zubco, a inițiat cercetarea din oficiu.
4. Metodologia de monitorizare a cuprins: **documentare din oficiu** prin stabilirea obiectivelor procesului de monitorizare, aprobarea planului de investigare, pregătiri în grupul de lucru, colectarea, sistematizarea și analiza informațiilor din sursele publice și mass-media și din alte surse disponibile, elaborarea și expedierea demersurilor necesare, studierea informațiilor prezentate, sistematizarea și prelucrarea acestora, studierea, analiza standardelor internaționale și practicii europene cu privire la prevenirea deceselor; solicitarea informației cu privire la incident prin interpelare; analiza legislației pertinente; analiza notei informative, informației de la inspectoratul de poliție; și **activitatea analitică** încadrată în elaborarea Raportului special.
5. Scopul procesului de investigare a constat în (a) verificarea acțiunilor/inacțiunilor autorităților publice, persoanelor cu funcții de răspundere de toate nivelurile prin prisma atribuțiilor funcționale, legislației naționale și a standardelor internaționale în domeniul drepturilor omului în contextul asigurării dreptului la viață, la integritate fizică și psihică, (b) identificarea problemelor de sistem, care au generat abuzul sexual asupra persoanei în perioada aflării acesteia în custodia statului; (c) formularea recomandărilor către autoritățile și persoanele cu funcții de răspundere, (d) după caz; informarea opiniei publice cu privire la rezultatele investigației în cadrul unui raport special.
6. Obiectivele procesului de investigare au fost: (i) a verifica în ce măsură au fost respectate garanțiile ce țin de relexor tratamente și integritate fizică / psihică conform art. 3 din CEDO.
7. Perioada cercetării a fost cuprinsă între 19 iulie – 13 septembrie 2021. Raportul a fost desfășurat cu racordare la obligațiile și drepturile specifice ale Avocatului Poporului.

B. Date referitoare incidentului

8. La 17 iulie 2021, în jurul orei 13.00 min., a fost atestată în lipsă de conștiință, la locul de dormit, rezidenta E.P. a.n.1984, în Secția III B, salonul 15.
9. Serviciul de asistență medicală de urgență, a reconfirmat decesul rezidentei la ora 13.20 min.
10. În contextul furnizării informațiilor privind cauzele decesului, administrația CP Cocieri afirmă: (a) nu dispune de instrumentarul necesar stabilirii cauzelor preliminare de deces; (b) nu a luat cunoștință de actele care certifică motivul decesului beneficiarului E.P. a.n. 1984, motivând lipsa de interes prin deplasarea responsabilității către rudele defunctei.

11. Detaliază administrația CP Cocieri în privința decesului beneficiarului: începând cu data de 14.07.2021, E.P., a.n. 1984, a suportat frecvente crize epileptice, supusă unui tratament permanent, aceasta refuza administrarea pastilelor, mai mult, respingea mesele alimentare, plasându-și sub risc, astfel, starea de sănătate.
12. Alăturat, administrația CP Cocieri exclude versiunea unei morți violente, date fiind: lipsa de vătămări corporale pe corpul defunctei; lipsa unor agresii anterioare în referința acesteia, provocate de către rezidenți sau de către angajații Centrului.

C. Date privind profilul rezistentei

---

13. E.P., a.n. 1984, a fost plasată în CP Cocieri în baza îndreptării MSMPS nr. 6 din 13.09.2017 la data de 05.10.2017, fiindu-i stabilit diagnostic: tulburare organică a personalității pe fundalul epilepsiei. Crize polimorfe. Sindrom psihopatic.
14. E.P., a.n. 1984, nu era inclusă într-o grupare aflată în minoritate, însă suferea de-o dizabilitate accentuată – epilepsie, fapt care o împiedica să participe la activități ocupaționale împreună cu ceilalți rezidenți ai Centrului.
15. E.P., a.n. 1984, fusese amplasată în Secția III B, într-un dormitor care adăpostea încă 3 rezidente.
16. E.P., a.n. 1984, nu a fost țintă a agresionilor a altor rezidenți ai Centrului.
17. E.P., a.n. 1984, fusese caracterizată a fi agresivă, conflictuală, vulgară, cu tendință de a aduce injurii, atât rezidenților, cât și angajaților Centrului.
18. E.P. a.n. 1984, nu fusese consumatoare de substanțe de circuit interzis în incinta Centrului.
19. **Avocatul Poporului relevă că rezidenta NU a fost implicată în vreo activitate ocupațională timp de 4 ani de aflare în Centru, din cauza caracterului conflictual al acesteia. Or, instituția socială nu a livrat eficient, cantitativ și calitativ serviciile publice rezistentei, sancționând-o pe respectiva pentru comportamentul său, admitând, de altfel un tratament degrandat al acesteia. Mai degrabă, rezidenta a fost supusă la chinuri îndelungate având în vedere maladia și dizabilitatea sa, decât la servicii utile, necesare și sănătoase.**

E. Concluzii privind tratamentul administrat

---

20. Urmare a examinării fișelor medicale, Avocatul Poporului, constată o prestare deficitară a serviciilor medicale defunctei. Rezultatele concluziei medico-legale din 25 august 2021, arată că rezidenta ar fi decedat din cauza „pneumoniei”, iar CP Cocieri a susținut în explicații, precum că rezidenta suferea doar de „epilepsie”, fără a menționa asupra bolilor pneumonare. Acest fapt, denotă că CP Cocieri nu a realizat anterior o examinare amplă asupra maladiilor reale de care suferea rezidenta, ci, din neglijență a mizat pe crizele epileptice, care de fapt, nu au constituit cauza morții.
21. Aflați în cunoștință de cauza despre declinul stării de sănătate a rezistentei, accentuând necesitatea demarării unor consultații mai înalte în specializare, totuși, acțiuni de natură de ameliorare, nu au fost materializate.
22. Aparent, prestația serviciului medical s-a consumat doar prin oferirea unor prescripții de față, văzute a fi, inclusiv, nerespectate de către rezidentă.

23. Din explicațiile oferite de personalul CP Cocieri poliției, se observă că personalul medical a reacționat întârziat la somațiile infermierei care a comunicat de câteva ori, că rezidenta „se simțea rău”.
24. În lipsa unor acțiuni pro-active, de îmbinare a tratamentului somatic și-a tratamentului de îngrijire mentală, în lipsa oferirii suportului de convingere în vederea luării meselor alimentare, văzute a fi ca tangențiale în menținerea stării de bine: a fost permisă o delăsare purtătoare de consecințe grave, care reflectă, prin urmare, și modul în care sunt respectate drepturile persoanelor aflate în Centrul de plasament temporar pentru persoane cu dizabilități (adulte) com. Cocieri.
25. Consideră Avocatul Poporului imperioasă declinarea în responsabilități în favoarea unei instituții mai dotate instrumentar, dacă starea de sănătate a unui rezident nu poate fi întreținută prin mijloace proprii.
26. Consideră Avocatul Poporului vorbitoare lipsa manifestării de interes în vederea identificării cauzelor provocării decesului.
27. Indiferența exteriorizată de către angajații instituției reflectă atitudinea de ansamblu în referința rezidenților Centrului, ori, o asemenea poziție este reconfirmată și de maniera în care a fost administrat tratamentul rezistentei E.P. a.n. 1984.
28. Remarcă adițional Avocatul Poporului, deși, E.P. a.n. 1984, în fișele medicale este atestată ca fiind într-o poziție extrem de vulnerabilă, inclusiv și în sfera discernerii realităților, propunerea acesteia în calitate de voluntar pentru vaccinare împotriva SARS-CoV-2 este promovată de corpul medical. În acest context, se întreabă Avocatul Poporului în ce manieră este realizată individualizarea potențialului imunizat, în ce manieră se evaluează riscurile și supra acestora: în ce manieră se solicită consimțământul expres al beneficiarilor Centrului de plasament temporar pentru persoane cu dizabilități (adulte) com. Cocieri la faza imunizării?
29. Avocatul Poporului consideră periculoasă practica imunizării cu eludarea etapelor preparatorii, ori desconsiderând particularitățile fizice ale persoanei, deprecind valoarea doleanței acestora, o supunem unui tratament degradant, cu capacitate de a se reflecta, atât asupra stării fizice (reacții adverse ne-anticipate) cât și asupra stării emoționale (diminuarea sentimentului de individualitate).
30. Surplus, verificarea preparatelor propuse a fi administrate beneficiarului E.P. a.n. 1984, a permis să se înțeleagă: acestea fac parte din același grup farmacologic, fapt care permite instaurarea unui supradozaj de preparate medicale.
31. Prin urmare, cuplarea a trei preparate anti-epileptice deține efect profund negativ asupra sistemului central nervos, producând o inhibiție asupra acestuia.
32. În mod special vătămător, compilația preparatelor cu aceeași țintă, poate aduce atingere sistemului respirator.
33. Fără de a substitui opinia unui specialist avizat medical, Avocatul Poporului consideră necesară revizuirea modelelor de aplicare a tratamentului, cu fixarea: individualizării abordării, anticipării riscurilor, evaluării constante a relații de cauzalitate dintre reacțiile adverse ale unui preparat și evoluția straturilor unor boli.
34. Adițional, se anexează viziunea Comitetului European pentru prevenirea torturii (CPT) în viziunea tratamentului care urmează a fi administrat beneficiarului unui astfel de serviciu: ut singuli farmacoterapia nu este îndestulată tratării persoanei, aceasta urmează a fi însoțită alte

mecanisme care acționează mult mai profund asupra vindecării persoanei: fizioterapie, hidroterapie, kinetoterapie.

35. CPT recomandă inițierea tratamentelor individualizate – fiecare pastilă administrată urmează a se racorda la caracteristicile persoanei: vârstă, greutate corporală, istoric de boli.
36. Planul de tratament individual urmează a fi periodic revizuit.
37. Adicional, pacientului urmează a i se comunica progresele atinse în referința stării sale de bine.
38. CPT recomandă suplینirea depozitului medical cu pastile de ultimă generație.
39. CPT insistă asupra materializării conceptului de siguranță a medicamentelor, urmărindu-se în acest mod: efectele pe care le produce administrarea anumitor preparate.
40. CPT recomandă urmărirea efectelor pastilelor administrate (de profil psihiatric) asupra funcțiilor organelor.
41. CPT recomandă supravegherea evoluției bolilor comune, astfel încât afecțiunea de ordin psihic să nu eclipseze problemele care, într-o ipostază mai gravă, pot măcina sănătatea persoanei.
42. Științific demonstrat: administrarea pastilelor de tratare psihică scad sensibilitatea persoanei la resimțirea simptomelor care le poartă bolile de ordin comun, din acest considerent, se recomandă examinarea minuțioasă a stării generale de sănătate ale persoanei.
43. A se verifica legătura de cauzalitate dintre excesul de decese și tratamentele administrate persoanelor, dacă cele din urmă nu acutizează starea sănătății.

G. Cercetare post incident

---

44. IP Dubăsari a investigat circumstanțele decesului beneficiarului Centrului de plasament temporar pentru persoane cu dizabilități (adulte) com. Cocieri, constatând lipsa componenței de infracțiune în privința incidentului, prin încheierea pe rezultatul controlului informației cu nr.1339 din 26 august 2021.
45. Organele de drept au purces la: (a) cercetarea la fața locului (17.07.2021) – acțiune din urma căreia nu au fost atestate semne de moarte violentă, și (b) consemnarea declarațiilor asistentelor medicale ale Centrului de plasament temporar pentru persoane cu dizabilități (adulte) com. Cocieri – acțiune din urma căreia nu au fost atestați indicatori ai vreunui abuz.
46. Alăturat, a fost solicitată realizarea expertizei medico-legale care a concluzionat în referința cauzei decesului: moartea a survenit în rezultatul insuficienței respiratorii, provocate de pneumonia purulentă bilaterală.
47. Adicional, au fost oferite răspunsuri și în partea ce ține de: (a) prezența leziunilor corporale – nu au fost atestate și (b) concentrația de alcool prezentă în sânge: neînsemnată (0,38%)
48. **Din urma sumării informațiilor recepționate, Avocatul Poporului constată realități triste: serviciul medical din cadrul Centrului de plasament temporar pentru persoane cu dizabilități (adulte) com. Cocieri a omis tratarea infecției care a provocat decesul rezidentei.**
49. **Prin urmare, în lipsa stabilirii unui diagnostic just, au fost administrate tratamente auxiliare, care nu fuseseră în putere de a acoperi necesitățile reale.**

50. O asemenea practică demonstrează: în Centrele de plasament temporar, bolile de ordin comun nu sunt tratate cu o înaltă specializare, mai mult, acestea nu sunt supuse nici măcar monitorizării – fapt care permite izbucnirea unor tratamente degradante, dată fiind ignoranța corpului medical față de suferințele rezidenților.
51. La fel, Avocatul Poporului constată, cu regret, că Inspectoratul de Poliție Dubăsari NU a realizat o anchetă efectivă și eficientă în scopul aflării circumstanțelor reale ale decesului rezidentei, or motivul neglijenței în acordarea serviciilor medicale și îngrijirilor eficiente rezidentei este evident în speță.

F. Recomandări CPTPD Cocieri: -

---

45. Avându-se în vedere gravitatea problemei, dar și frecvența deceselor cauzate de bolile comune, Avocatul Poporului recomandă:

- ✓ Supravegherea constantă a evoluției bolilor de ordin comun la toți rezidenții CP Cocieri;
- ✓ Inițierea/consolidarea cooperării dintre Centrul de plasament temporar pentru persoane cu dizabilități (adulte) și Spitalul raional Criuleni;
- ✓ Abordarea unei formule de tratament individualizat, alăturate monitorizării fenomenului supradozajului la toți rezidenții CP Cocieri;
- ✓ Surplus, a se lua în considerație: suferința din urma unei dizabilități accentuate nu ar trebui să constituie temei pentru excluderea din activitățile ocupaționale (practică remarcată în speța supusă analizei) – dimpotrivă, angajații Centrului de plasament temporar pentru persoane cu dizabilități (adulte) com. Cocieri urmează a identifica soluții optime pentru incluziunea tuturor categoriilor de beneficiari, întrucât raționamentul creării unei asemenea instituții este prezentat de formarea unor deprinderi de trai independent, nu și izolarea beneficiarilor, fie și cu scop protectiv;
- ✓ A aduce la cunoștința personalului CPTPD Cocieri, concluziile raportului special;

Având în vedere cele expuse supra, SE PROPUNE:

1. A lua act de constatările și de concluziile Raportului special;
2. A remite Raportul special către Agenția Națională Asistență Socială, Centrul de plasament temporar al persoanelor cu dizabilități (adulte) Cocieri și Inspectoratul de poliție Dubăsari pentru realizarea măsurilor ce se impun și a recomandărilor Avocatului Poporului, evidențiate în textul raportului special;
3. A plasa Raportul special pe pagina oficială.

Executori:

Diana MAZNIUC,
Consultant superior, Direcția prevenirea torturii OAP / semnat /

Coordonat:

Alexandru ZUBCO,
Șef direcție, Direcția prevenirea torturii OAP / semnat /